

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35791
Nom	Literatura (2a llengua): portuguesa
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1000 - Grau Estudis Anglesos	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1001 - G.Filologia Catalana	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1002 - Grau Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1008 - G.Lleng.Modern.i Lit.	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre
1013 - Grau en Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1000 - Grau Estudis Anglesos	47 - Literatura de Formació Bàsica (C1)	Optativa
1001 - G.Filologia Catalana	49 - Literatura de Formació Bàsica (C1)	Optativa
1002 - Grau Filologia Clàssica	51 - Literatura de Formació Bàsica (C1)	Optativa
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	57 - Literatura de Formació Bàsica (C1)	Optativa
1008 - G.Lleng.Modern.i Lit.	32 - Literatura de formació bàsica portuguesa	Optativa
1013 - Grau en Filologia Clàssica	51 - Literatura de FB (C1)	Optativa

Coordinació**Nom**

ALVAREZ SELLERS, MARIA ROSA

Departament

150 - Filologia Espanyola

RESUM

1 Assignatura d'accés al Minor a “Llengua portuguesa i les seves Literatures” inclosa al Mòdul “Formació bàsica filològica”, a la Matèria “Literatura” (6 crèdits ECTS, 2n curs, 2n quadrimestre). Aquest Mòdul inclou també, a la Matèria “Idioma”, l'assignatura “Llengua portuguesa I” (6 crèdits ECTS, 2n curs, 1r quadrimestre).

2 És una assignatura de caràcter obligatori del mòdul de Formació Bàsica dels graus filològics que s'ofereix juntament amb altres literatures de segona llengua amb caràcter optatiu.

3 En aquesta assignatura s'abordarà l'estudi i l'anàlisi dels principals moviments literaris i autors de la literatura en llengua portuguesa des del període medieval al clàssic: context històric, caracterització de gèneres i temes, autors representatius, obres destacades.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana haver aprovat o estar matriculat a l'assignatura Llengua Portuguesa I (6 crèdits ECTS, 2n curs, 1r quadrimestre).

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)**1000 - Grau Estudis Anglesos**

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

1001 - G.Filologia Catalana

- Conèixer una literatura en una llengua diferent de la llengua principal del Grau.

1002 - Grau Filologia Clàssica

- Coneixement de la literatura d'una segona llengua.
- Comprendre i posseir els coneixements en l'àrea d'estudis lingüístics, literaris i culturals.
- Coneixement i competències bàsiques en una llengua estrangera.
- Adquirir la capacitat per interrelacionar els distints aspectes de la filologia.

1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.

- Capacitat d'aprenentatge autònom i habilitat per a la planificació i gestió de projectes, i capacitat de treball individual i en equip.
- Capacitat d'anàlisi, síntesi i crítica.
- Capacitat per a interrelacionar els distints aspectes de la filologia.
- Capacitat per adquirir i comprendre els coneixements en l'àrea d'estudis lingüístics, literaris i culturals.
- Capacitat per reunir i interpretar dades rellevants.
- Coneixement i competències bàsiques en una segona llengua.
- Coneixement de la literatura d'una segona llengua.

1008 - G.Lleng.Modern.i Lit.

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Conèixer una literatura en una llengua diferent de la llengua principal del Grau.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

1. Coneixement dels principals moviments, obres i autors de la literatura portuguesa medieval i clàssica.
2. Reforç de la capacitat per llegir, interpretar i analitzar obres de la literatura estudiada en la llengua original.
3. Reforç de la capacitat per desenvolupar per escrit una reflexió crítica i sintètica sobre aspectes de la literatura portuguesa medieval i clàssica.
4. Reforç de les competències comunicatives en llengua portuguesa.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Tema 1: Literatura galaico-portuguesa medieval: poesia.

Literatura galaico-portuguesa medieval: poesia. (9 h. T + 3 h. P)

Lírica galaico-portuguesa:

- a) Cantigues d'amor.
- b) Cantigues d'amic.
- c) Cantigues satíriques.

2. Tema 2: Literatura portuguesa medieval: prosa.

Literatura portuguesa medieval: prosa. (9 h. T + 3 h. P)

Prosa medieval: Fernão Lopes.

- a) Historiografia.
- b) Cròniques.

3. Tema 3: Literatura portuguesa clàssica: teatre.

Literatura portuguesa clàssica: teatre. (9 h. T + 3 h. P)

Teatre renaixentista: Gil Vicente.

- a) Farses.
- b) Moralitats.
- c) Comèdies.

Entremesos ibèrics: A campainha encantada i Dia de compadres.

4. Tema 4: Literatura portuguesa clàssica: poesia.

Literatura portuguesa clàssica: poesia. (9 h. T + 3 h. P)

Poesia renaixentista: Luís de Camões.

- a) Poesia lírica.
- b) Poesia èpica.
- c) Teatre.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	15,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La docència presencial consta setmanalment de quatre sessions que combinen les explicacions teòriques amb la pràctica oral i escrita, que serviran de complement i reforç de les classes teòriques.

Classes teòriques: sobre cadascun dels temes del programa, seguint el desenvolupament puntual especificat per a cadascun en el temari. La professora exposarà els continguts essencials i explicarà la manera com han de ser abordats per l'alumnat.

Classes pràctiques: lectura, explicació, comentari i anàlisi de textos medievals i clàssics de la literatura portuguesa, contribuint així a l'assimilació de les competències lingüístiques i comunicatives i al desenvolupament de la comprensió oral i escrita de la llengua objecte d'estudi mitjançant exercicis adequats al respecte.

Altres activitats:

Tutories per resoldre dubtes que puguin sorgir tant a les classes teòriques com a pràctiques, així com per orientar en la realització de treballs o activitats relacionades amb els continguts del curs.

AVALUACIÓ

L'avaluació constarà de dues parts (1a i 2a convocatòria):

Tipus d'avaluació	% sobre nota final
a) Examen escrit individual	80%
b) Assistència, participació i treball personal	20%

La nota obtinguda a la part B serà vàlida per a ambdues convocatòries.

En aquesta assignatura les proves d'avaluació orals i escrites (exàmens, treballs individuals, anàlisi de textos, control de lectures o altres) serviran per avaluar l'assimilació de coneixements teòrics i pràctics de literatura portuguesa, l'adquisició de les competències requerides i el desenvolupament progressiu de les destreses comunicatives en llengua portuguesa.

L'examen escrit constarà de dues parts:

1) Preguntes de desenvolupament i reflexió crítica sobre els temes, gèneres, obres i autors explicats a classe. 2) Control de lectures: preguntes sobre els llibres de lectura obligatòria.

Criteris d'avaluació

Teoria

- Coneixement crític i bibliogràfic dels principals gèneres, obres i autors de la literatura portuguesa medieval i clàssica.
- Assimilació dels continguts dels llibres de lectura obligatòria.

Pràctiques

- Capacitat per llegir, interpretar i analitzar obres de la literatura portuguesa medieval i clàssica traduïdes o en la seva llengua original a mesura que l'adquisició i el desenvolupament de les destreses comunicatives ho permeta.
- Capacitat per desenvolupar per escrit una reflexió crítica, raonada i sintètica sobre temes, gèneres, autors i obres de la literatura portuguesa medieval i clàssica.
- Reforç de les competències comunicatives en llengua portuguesa.

Lectures de caràcter obligatori:

Tema 1: Literatura galaico-portuguesa medieval: poesia.

Alvar, Carlos y Beltrán, Vicente, *Antología de la poesía gallego-portuguesa*, Madrid, Alhambra, 1989.

Tema 2: Literatura portuguesa medieval: prosa.

Lopes, Fernão, *Crónica de D. João I*, en *Crónicas de Fernão Lopes*, Lisboa, Ulisseia, 1993.

Tema 3: Literatura portuguesa clàssica: teatre.

Vicente, Gil, *Auto da Barca do Inferno*, en *Teatro de Gil Vicente*, Lisboa, Ulisseia, 1987.

Vicente, Gil, *Don Duardos*, en *Teatro renacentista*, Madrid, Espasa-Calpe, 1990.

Anònim, *Entremez da Campainha Encantada*.

Anònim, *Entremez do Dia de Compadres*.

Tema 4: Literatura portuguesa clàssica: poesia.

Camões, Luís de, *Poesia lírica*, Lisboa, Ulisseia, 1988. (Sonetos)

Camões, Luís de, *Los Lusíadas*, Madrid, Cátedra, 1986.

L'honestat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faci ús de col·laboració fraudulenta o la compisició amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Barata, José Oliveira. *História do Teatro Português*, Lisboa, Universidade Aberta, 1991.
- Bernardes, José Augusto Cardoso, *História crítica da literatura portuguesa. Humanismo e Renascimento*, Lisboa, Verbo, vol. II, 1999.
- Buescu, Maria Leonor Carvalhão. *Literatura Portuguesa Clássica*, Lisboa, Universidade Aberta, 1992.
- Buescu, Maria Leonor Carvalhão. *Literatura Portuguesa Medieval*, Lisboa, Universidade Aberta, 1989.
- Coelho, Jacinto do Prado. *Dicionário de Literatura (Portuguesa, Brasileira, Galega, Estilística)*, Porto, Figueirinhas, 1985.
- Dias, Aida Fernanda, *História crítica da literatura portuguesa. Idade Média*, Lisboa, Verbo, vol. I, 1998.
- Gavilanes, José Luis y Apolinário, António. *Historia de la literatura portuguesa*, Madrid, Cátedra, 2000.
- Marcos, Ángel y Serra, Pedro. *Historia de la literatura portuguesa*, Salamanca, Luso Española de Ediciones, 1999.

- Pires, Maria Lucília Gonçalves y Carvalho, José Adriano de, História crítica da literatura portuguesa. Maneirismo e Barroco, Lisboa, Verbo, vol. III, 2001.
- Rebello, Luiz Francisco, História do teatro português, Publicações Europa-América, Lisboa, 1989.
- Saraiva, António José y Lopes, Óscar. História da Literatura Portuguesa, Porto, Porto Editora, s/d.
- Simões, João Gaspar. Perspectiva histórica da ficção portuguesa, Lisboa, Publicações Dom Quixote, 1987.

Complementàries

- AA.VV. Lírica profana galego-portuguesa: Corpus completo das cantigas medievais con estudio biográfico, análise retórica e bibliografía específica, Mercedes Brea (Coord.), Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, Centro de Investigacions Lingüísticas e Literarias Ramón Piñeiro, 1999.
- Cidade, Hernani. Lições de cultura e literatura portuguesas, Coimbra, Coimbra Ed., 1984.
- Correia, Natália. Cantares dos Trovadores Galego-Portugueses, Lisboa, Estampa, 1978.
- Dicionário Geral: Português-Espanhol, Espanhol-Português, Porto, Vox, 1999, 2 volumes.
- Lapa, M. Rodrigues. Lições de literatura portuguesa, Coimbra, Coimbra Editora, 1981.
- Saraiva, José Hermano, História concisa de Portugal, Mem Martins, Publicações Europa-América, 2003.